

Három kérdés az AI-használatodról

Kb. 3 perc. Nincs pontszám, nincs eredmény — a végén egy szabály, amit holnap használhatsz.

Mielőtt belekezdesz

Az AI-nak van egy sajátossága: amikor téved, ugyanolyan magabiztosan fogalmaz, mint amikor igaza van. Nincs benne bizonytalanság-jelzés. Ezért a hibái nem úgy néznek ki, mint hibák.

Ez nem azt jelenti, hogy megbízhatatlan. Egy siető kollégánál vagy egy tíz éves emlékednél gyakran pontosabb. Csak másképp romlik el, mint amihez szoktál — és ezt érdemes megtanulni.

Három kérdés következik. Ne általánosságban gondolkodj: vegyél elő egy konkrét munkát a múlt hétről.

1. Használtál tőle származó tényt anélkül, hogy máshol is megnézted volna?

Adat, évszám, név, jogszabályhely, forrás, idézet. Bármilyen, ami vagy igaz, vagy nem.

Például: bekerült egy szám a prezentációdba. Honnan tudod, hogy stimmel? Ha csak onnan, hogy magabiztosan mondta — az nem forrás.

2. Volt olyan, hogy egyetértett veled, és utólag kiderült, hogy tévedtél?

Ez a leggyakoribb hibamód, és a legnehezebben észrevehető, mert kellemes. Ha te elindulsz egy irányba, az AI hajlamos utánad menni ahelyett, hogy ellentmondana.

Például: megkérdezted, hogy „jó ötlet-e ez így?” — és igazat adott. Mi lett volna, ha úgy kérdezed: „mi szól ez ellen?”

3. Amikor gyors és sima egy munka — mi mondja meg, hogy jó is lett?

Nem AI-specifikus kérdés, de az AI felerősíti: a kész és a jó között eltűnik az az idő, amiben eddig magadtól észrevetted a bajt.

Például: öt perc alatt meglett, ami eddig egy óra volt. Mi az a lépés, amit a megspórolt ötvenöt percből kihagytál — és számít az?

Egy szabály, amit holnap használhatsz

Nem kell mindent ellenőrizni. Azt kell tudni, mikor számít.

Egy ötletelésnél, egy vázlatnál, egy fogalmazási javaslatnál mindegy, ha téved — úgyis átírod. Három helyen viszont majdnem mindig számít:

- amit továbbadsz valakinek a saját neveddel;
- amiből döntés lesz — pénzről, határidőről, emberről;
- bármi, ami konkrét szám, forrás vagy jogszabály.

Ez a három eset a munkád töredéke. Ott viszont érdemes egy percet rászánni — és a maradékot nyugodtan meghagyni gyorsnak.

A második kérdéshez pedig van egy egysoros trükk: ha valamit meg akarsz erősíteni, ne úgy kérdezd, hogy „jó ez így?”. Úgy kérdezd, hogy „mi szól ellene?” vagy „hol fog ez elhasalni?”. Ugyanaz az eszköz, más eredmény.

Mit nem mond ez a lap

Nem méri, hol tartasz — három kérdésből ez nem is lehetséges. Nem mondja, hogy kevesebb AI kellene: aki vitapartnerként használja, élesebb lesz tőle, nem rászorulóbb. És nem állítja, hogy a régi módszereid hibátlanok voltak.

Annyit tesz, hogy három helyre odamutat, ahol az AI másképp romlik el, mint amihez szoktál. Ez pedig egy workshopra hív — ott a következő lépés az, hogy ezt a saját munkádon gyakoroljuk, ne elméletben.